Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2024–2025 **Aanhangsel van de Handelingen**

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1608

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de fundamentele koerswijziging van het Openbaar Ministerie om veel meer strafzaken zelf af te gaan doen met OM-strafbeschikkingen* (ingezonden 20 februari 2025).

Mededeling van Minister **Van Weel** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 13 maart 2025).

Vraag 1
Vanaf welk moment bent u op de hoogte geraakt van de fundamentele koerswijziging van het Openbaar Ministerie (OM) om veel meer strafzaken zelf af te gaan doen met OM-strafbeschikkingen?[1]

Vraag 2
Klop het dat het OM zelf de ruimte heeft om deze koerswijziging in te zetten? Klopt het ook dat dit reeds sinds 1 februari van kracht is? Waarom is er voor gekozen te beginnen met alle vermogensdelicten?

Vraag 3
Wat vindt u er van dat het OM nagenoeg álle strafzaken waar een maximale gevangenisstraf van zes jaar op staat in de nabije toekomst zelfstandig wil afhandelen, «totdat het doel van zo min mogelijk dagvaardingen voor feiten met een strafmaximum van zes jaar of minder is bereikt,» aldus het OM?

Vraag 4
Hoe verhoudt dit zich tot beloftes van deze regering om juist zwaarder te gaan straffen? Kunt u dit uitgebreid toelichten?

Vraag 5
Verdient deze koerswijziging volgens u geen fundamenteel debat, ook vanwege de principiële kant van de zaak dat een rechter onafhankelijk kijkt naar de zaak?

[1] NRC, 17 februari 2025, Fundamentele koerswijziging OM: dieven en oplichters zo min mogelijk voor de strafrechter (https://www.nrc.nl/nieuws/2025/02/17/fundamentele-koerswijziging-om-dieven-en-oplichters-zo-min-mogelijk-voor-de-strafrechter-a4883362).

ah-tk-20242025-1608
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2025

Vraag 6
Waarom is de Kamer hier niet over geïnformeerd?

Vraag 7
Waarom is dit niet in goed overleg met alle ketenpartners, zoals in ieder geval de rechtspraak, vormgegeven? Wat is uw reactie op de kritiek vanuit de rechtspraak die ongelukkig is met dit nieuwe beleid?[2]

Vraag 8
Wat betekent deze nieuwe werkwijze voor de ontwikkelingen met betrekking tot wijkrechtspraak?

Vraag 9
Wat betekent deze nieuwe aanpak van het OM voor de ZSM-werkwijze?

Vraag 10
Hoe is volgens u de rechtsbescherming gewaarborgd in de praktijk van de OM-strafbeschikking, nu de mogelijkheid van verzet maar kort open staat, daarna het oordeel onherroepelijk is en een strafblad het gevolg kan zijn? Wordt dit niet problematischer als dit de regel wordt in plaats van de uitzondering?

Vraag 11
Hoe is de rechtsbescherming van verdachten geregeld die geen gebruik maken van een advocaat?

Vraag 12
Hoe is met alle belangen van slachtoffers rekening gehouden bij dit nieuwe beleid?

Vraag 13
Hoe weegt u het feit dat deze zaken die door het OM worden afgedaan niet openbaar zijn en de beslissingen niet worden gepubliceerd, terwijl openbaarheid van rechtspraak juist een groot goed is?

Vraag 14
Als het de uitzondering wordt om zaken van veelvoorkomende criminaliteit, en in de toekomst alle zaken waar tot zes jaar gevangenisstraf op staat, voor de rechter te brengen, is het dan geen groot gemis dat het brede pakket aan straffen en maatregelen dat rechters ter beschikking hebben niet gebruikt kan worden? Hoe is dan maatwerk verzekerd?

Vraag 15
Bent u bereid deze vragen op zo kort mogelijke termijn te beantwoorden?

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat de schriftelijke vragen van het lid Van Nispen (SP), van uw Kamer aan de Minister van Justitie en Veiligheid over de fundamentele koerswijziging van het Openbaar Ministerie om veel meer strafzaken zelf af te gaan doen met OM-strafbeschikkingen (ingezonden 20 februari 2025) niet binnen de gebruikelijke termijn kunnen worden beantwoord, aangezien nog niet alle benodigde informatie is ontvangen.
Ik streef ernaar de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.

[2] NRC, 18 februari 2025, Rechtspraak keert zich tegen nieuw bestraffingsbeleid Openbaar Ministerie. «Dit gaat rol van OM te boven» (https://www.nrc.nl/nieuws/2025/02/18/rechtspraak-keert-zich-tegen-nieuw-bestraffingsbeleid-openbaar-ministerie-dit-gaat-rol-van-om-te-boven-a4883543).